

Hybride onderwijs 2019/2020 in beeld

een verkenning van 22 leeromgevingen

Practoraat Research Lab_Samenwerkend leren &
innoveren

Jantje Timmerman & Kathinka van Doesum

mboRijnland, juni 2020

Leeswijzer

- In dit onderzoek zijn 22 leeromgevingen in kaart gebracht. Zij zijn door de mbo colleges voor dit onderzoek aangemeld omdat zij in ontwikkeling zijn tot hybride omgevingen of de ambitie hebben zich daartoe te ontwikkelen.*
- Bij elk aspect uit het “[hybride onderwijs ontwikkelmodel](#)”** hebben betrokken docenten of ontwikkelaars van de leeromgevingen een afweging gemaakt of het aspect meer de kenmerken heeft van de schoolse context, de beroepspraktijkcontext of beiden. Het gaat hier dus om een eigen inschatting.
- De single case analyses zijn gebaseerd op uitspraken van betrokkenen bij de leeromgeving. Zij geven aan in hoeverre de betrokkenen de leeromgeving als integratief ervaren. Deze analyse gaat over de perceptie van betrokkenen, niet over de feitelijkheid van de leeromgeving.
- Per leeromgevingen zijn alle aspecten uit het ontwikkelmodel in kaart gebracht en grafisch weergegeven in een plot. Vervolgens heeft een membercheck op deze plots plaatsgevonden.
- Daarnaast is op basis van de tien aspecten uit het ontwikkelmodel een overkoepelende beschrijving gegeven over integrativiteit van de leeromgeving.
- Per leeromgeving is er aanvullende feitelijke informatie verzameld over duur van traject, leerweg, fase, aantal studenten en aantal samenwerkingspartners.
- Een aspect dat is ingedeeld in de categorie ‘afstemming’, is in de plots zowel gemarkeerd bij school (uiterst links) als bij de beroepspraktijk (uiterst rechts). Indeling in deze categorie houdt in dat school en beroepspraktijk gescheiden contexten zijn.
- Tot slot zijn er voorlopige conclusies getrokken op basis van alle single case analyses.

* Er zijn 25 trajecten door directies aangemeld voor dit onderzoek. Van 22 trajecten zijn member-checks en aanvullende informatie ontvangen. Deze 22 trajecten zijn opgenomen in de analyse.

**Hybride onderwijs ontwikkelinstrument (mboRijnland, versie juli 2019 (gebaseerd op typering van leeromgevingen van Bouw, Zitter & De Bruijn, 2019))

Leeswijzer

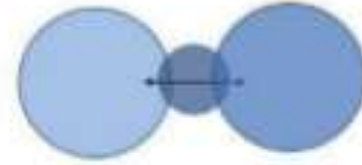
Leeromgevingen kunnen meer of minder integratief zijn. De volgende types van leeromgevingen zijn te onderscheiden:

Leeromgevingen gebaseerd op:

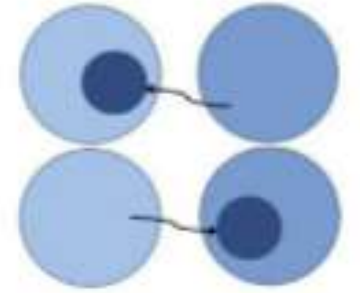
1. Afstemming (weinig integratief)
2. Incorporatie (meer integratief)
3. Hybridisering (volledig integratief)

Bij leeromgevingen gebaseerd op incorporatie (2) en hybridisering (3) zijn de school- en beroepspraktijkcontext sterker met elkaar verweven en wordt er intensiever samengewerkt tussen beide contexten.

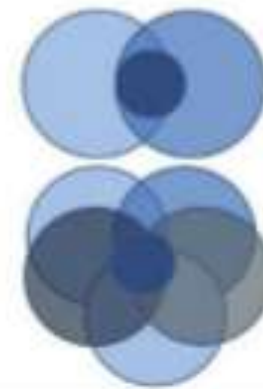
Deze leeromgevingen zijn integratiever van aard dan leeromgevingen gebaseerd op afstemming (1), waar school en beroepspraktijk afzonderlijke contexten zijn.

1. Leeromgevingen gebaseerd op afstemming: studenten bewegen heen en weer tussen de afzonderlijke contexten van school en beroepspraktijk.

2. Leeromgevingen gebaseerd op incorporatie: een deel van de schoolse context wordt opgenomen in de beroepspraktijk of andersom.

3. Leeromgevingen gebaseerd op hybridisering: delen van de school- en beroepspraktijkcontext komen samen, zodat er een nieuwe praktijk ontstaat met kenmerken uit zowel de beroepspraktijk als de school.

College Gezondheidszorg/ Welzijn

Radicaal vernieuwen

Partners: ActiVite,
DSV | verzorgd leven,
Topaz.
Regio: Alphen a/d Rijn, Leiden,
Leiderdorp, Katwijk.

Gespecialiseerd pedagogisch Medewerker

Partners: SWK-groep
Regio: Berkel & Rodenrijs

Verpleegkunde – leerttechnologie

Partners: LUMC, Marente,
Gemiva, Libertas
Regio: Leiden

Gespecialiseerd pedagogisch medewerker – leerttechnologie

Partners: Junis, Eigenwijzer
Regio: Woerden, Alphen a/d
Rijn, Utrecht

Sociaal Werk en Persoonlijk begeleider

Partners: Bus 63, LWC
Teylingen
Regio: Zoetermeer,
Sassenheim.

Onderwijsassistent

Partners: OPOZ Stichting
Openbaar Primair Onderwijs
Zoetermeer
Regio: Zoetermeer

Apothekersassistent

Partners: ntb (in ontwikkeling)
Regio: ntb (in ontwikkeling)

College Economie

IMMCE

Partners: De Alchemist
Regio: Utrecht, Woerden

Internationaal Manager Retail & Hospitality

Partners: Mall of the Netherlands (Intertoys, Albert Heijn, America
Today, Blokker, C&A, Anne & Max, Hunkemöller)
Regio: Leidschendam

College Techniek & ICT

Smart Technology

Partners: o.a. NS, Groene Hart Ziekenhuis, Formex Medical,
Verpleeg Thuis, KPN, Gemeente Gouda, Gemeente Woerden,
Stroopwafelfabriek, ABC Techniek, DARE, Van Dorp.
Regio: Utrecht, Haarlem, Woerden, Gouda, Zoetermeer,
Rotterdam.

Hybride onderwijs 2019/2020 in beeld

*Verkenning van hybride
leeromgevingen bij mboRijnland*

mboRijnland méér dan mbo

6 MBO Colleges

22 leeromgevingen

56 samenwerkingspartners in de regio

College Middelbaar Laboratoriumonderwijs MLO

Partners: Janssen Biologics, Leiden Bioscience Park, Gemeente
Leiden
Regio: Leiden

College Start-Up School@Work

Partners: Promen, Rijnvicus
Regio: Gouda, Alphen a/d Rijn

Start-Werkt

Partners: Groene Hart Ziekenhuis, Karnemelksloot, Cardea, Forum
Sport, Meerkoet, Volkshuis.
Regio: Gouda, Leiden, Voorburg, Alphen a/d Rijn

College Dienstverlening

Manager/ondernemer horeca

Partners: Hotel van Oranje
Regio: Noordwijk

Particulier beveiliging

Partners: Bodengraafse
beveiligingsdienst
Regio: Bodegraven

Buurt Onderwijs Sport

Partners: Sportpunt Gouda
Regio: Gouda

Sport & Bewegen

Partners: HALO JOBBING,
Sportloopbaan-Garantieplan
Regio: Gouda, Rotterdam, Den
Haag

Kok

Stadshotel Woerden
Regio: Woerden

Patisserie

Partners: Hilton Amsterdam,
Huis ter Duin
Regio: Amsterdam, Noordwijk

Facilitair leidinggevende

Partners: Hotel van Oranje,
Libertas, mboRijnland
Regio: Noordwijk, Leiden

Schoonheidsspecialisten

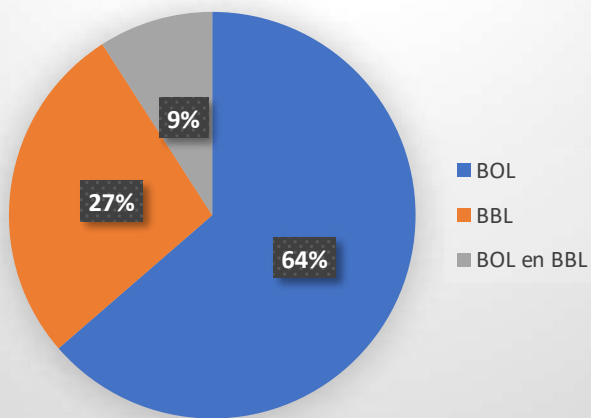
Partners: Schoonheidssalon
Storm Buysing (mboRijnland)
Regio: Leiden

Restaurants

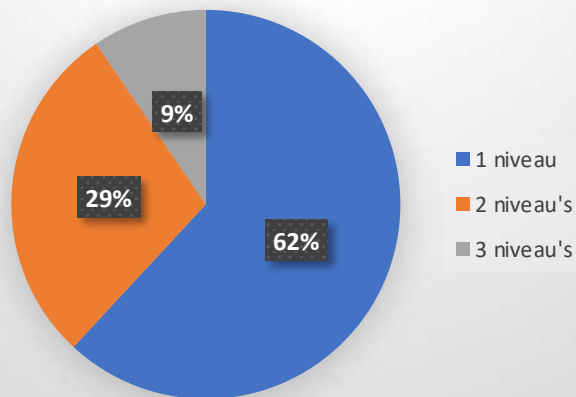
Schoolbord/Meesters
Partners: mboRijnland
Regio: Gouda en Leiden

Hybride onderwijs 2019/2020 in beeld

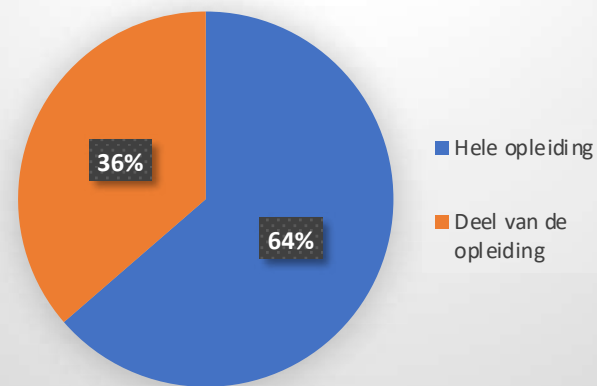
Leerweg in leeromgeving

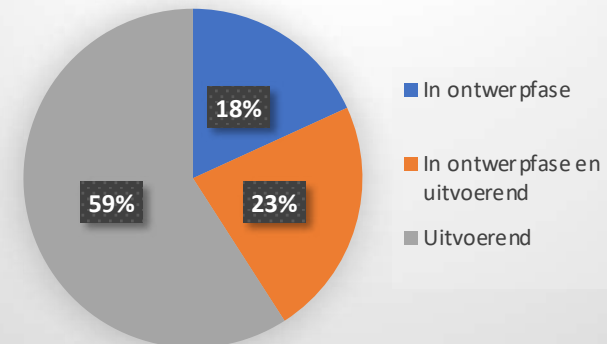
Aantal niveaus per leeromgeving

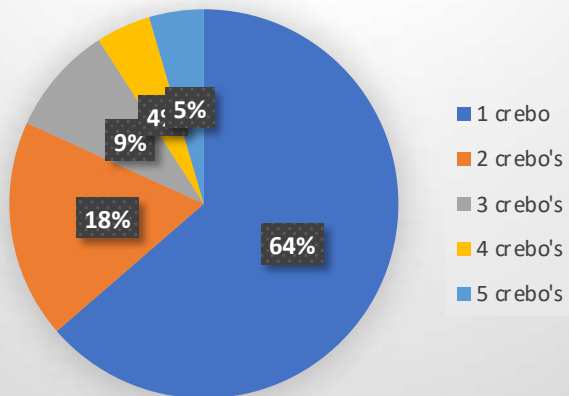
Omvang leeromgeving

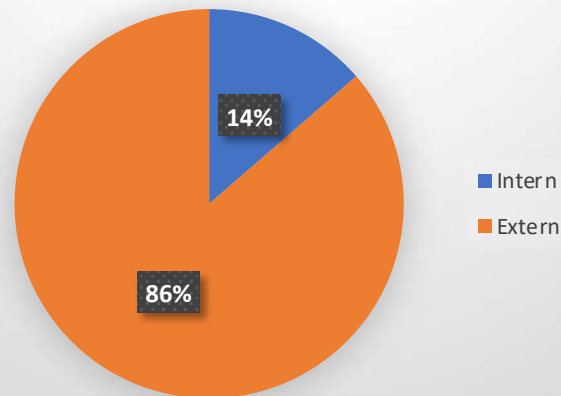
Fase leeromgeving

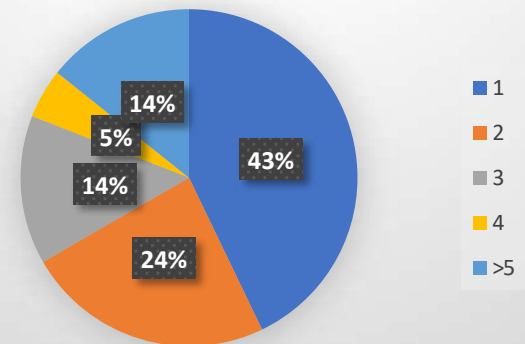
Aantal crebotrajecten per leeromgeving

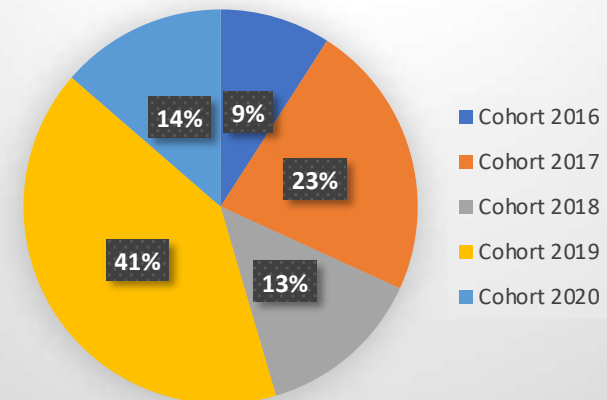
Type leerbedrijf betrokken bij leeromgeving

Aantal samenwerkingspartners per leeromgeving

Start leeromgeving

Analyse van hybride leeromgevingen per casus (Single case analyse)

Leeromgeving: rv-wo. Radicaal vernieuwen

College: Gezondheidszorg/Welzijn

Een hybride leeromgeving is gericht op de continue verbinding van werk- en leerprocessen.

Ingrediënten	School	Hybride onderwijs	Beroepspraktijk
Onderwijs-ontwerp			
Onderwijs-uitvoering			
Toetsen en examineren			
Flexibiliteit programma			
Samenstelling groep			
Rol student			
Rol docent			
Rol werkveld			
Begeleiding			
Omgeving en locatie			

Hybride onderwijs - ontwikkelinstrument

Onderbouwing betrokkenen

- Ontwerpen vindt in nauwe samenwerking met het werkveld plaats. De planning van het onderwijs is daarin leidend.
- Het onderwijs wordt vormgegeven met gastdocenten uit het werkveld.
- Op school wordt theorie afgetoetst. Examinering vindt plaats in de praktijk geheel op werksituaties.
- Versnellen, en verdiepen zijn varianten. Vertragen kan, indien wenselijk. Er starten meerdere groepen per jaar.
- De groep bestaat uit studenten van drie verschillende mbo niveaus en vijf verschillende crebo's.
- Het gaat om BBL-studenten die werken en leren combineren.
- De theorie wordt gebruikt in vertaling naar de praktijk.
- Door middel van gastlessen wordt de rol van het werkveld ingevuld. Passend bij het programma van school, worden er gastlessen gegeven.
- De begeleiding vindt in samenspraak plaats rondom de leer- en werksituatie van de student.
- Alle theorie en vaardigheidslessen vinden nu plaats op school. Wens is om dit meer richting praktijk te krijgen.

Single case analysis

College: Gezondheidszorg/Welzijn

Leeromgeving: rv-wo. Radicaal vernieuwen

Regio: heel Zuid-Holland

Aantal partners werkveld: 3

Leerweg: BBL

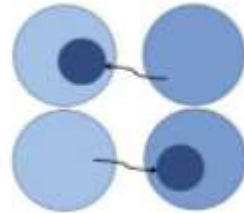
Fase: Uitvoerend sinds cohort 2019

Duur: Hele opleiding

Aantal studenten: 122

Beschrijving van integrativiteit

2. Leeromgevingen gebaseerd op incorporatie

Onderbouwing integrativiteit:

Vanuit de tien aspecten van het ontwikkelmodel is deze leeromgeving overwegend gebaseerd op incorporatie.

Kenmerkend voor deze leeromgeving is dat beroepspraktijk en school elkaar met name vinden door de aanwezigheid van een docent in de beroepspraktijk en de gastlessen van medewerkers uit de beroepspraktijk op school.

De samenstelling van de groep studenten wordt getypeerd als hybride. Studenten van verschillende niveau's en crebo's vormen één groep. Doordat er meerdere groepen per jaar starten, kan flexibiliteit geboden worden ten aanzien van het tempo waarop de student leert. Het is de wens om de theorie- en vaardigheidslessen meer in de beroepspraktijk te verzorgen. De begeleiding van de student vindt in de beroepspraktijk plaats door een werkbegeleider en een docent.

Leeromgeving: Gespecialiseerd pedagogisch medewerker (2 jarig BBL-traject)

College: Gezondheidszorg / Welzijn

Een hybride leeromgeving is gericht op de continue verbinding van werk- en leerprocessen.

Ingrediënten	School ←————— Hybride onderwijs —————→ Beroepspraktijk				
	School				Beroepspraktijk
Onderwijs-ontwerp					
Onderwijs-uitvoering					
Toetsen en examineren					
Flexibiliteit programma					
Samenstelling groep					
Rol student					
Rol docent					
Rol werkveld					
Begeleiding					
Omgeving en locatie					

Hybride onderwijs - ontwikkelinstrument

Onderbouwing betrokkenen

- Het ontwerp is in grote lijnen door school gemaakt, waarbij het werkveld heet meegedacht over het programma en de invulling.
- Er is wekelijks een expertisestuk dat met de werkveldpartner wordt ingevuld (praktijksituaties, expertiselessen, cursussen). Uitvoering van het geleerde wordt in de praktijk gedaan.
- Nadruk op praktijksituaties. Generiek delen worden apart getoetst.
- De opzet van het programma is door school gemaakt met input van het werkveld voor invulling. Het programma kan aangepast worden op leerbehoeftes vanaf de werkvloer.
- Studenten met verschillende achtergronden volgen een opleiding op hetzelfde niveau.
- De student is werknemer en heeft gesprekken met de begeleider over zijn leerproces. De student oefent in de praktijk middels opdrachten waar reflectie aan gekoppeld is.
- De docent coacht en brengt kennis in. Vragen vanuit het werkveld worden vertaald naar het curriculum en vragen vanuit studenten krijgen een plek binnen de lessen.
- De regiepraktijkopleider coacht de studenten en brengt kennis in. Ook vanuit het werkveld worden de verschillende rollen ingezet.
- De werkbegeleider op locatie geeft begeleiding op de praktijksituatie. Theoretische vorming ligt primair bij de docent.
- Lesdagen zijn op school waarbij experts van het werkveld naar school komen. Studenten gaan soms naar een locatie van het werkveld om een werkproces of taak uit te voeren.

Single case analysis

College: Gezondheidszorg/Welzijn

Leeromgeving: Gespecialiseerd pedagogisch medewerker (2 jarig BBL-traject)

Regio: Berkel en Rodenrijs

Aantal partners werkveld: 1

Leerweg: BBL

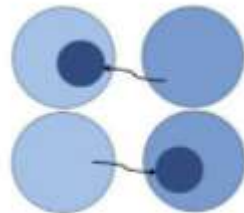
Fase: In ontwerpfase en uitvoerend sinds maart 2019

Duur: Hele opleiding

Aantal studenten: 28

Beschrijving van integrativiteit

2. Leeromgevingen gebaseerd op incorporatie

Onderbouwing integrativiteit:

Vanuit de tien aspecten van het ontwikkelmodel is deze leeromgeving overwegend gebaseerd op incorporatie. Kenmerkend voor deze leeromgeving is dat de beroepspraktijk met name expertise en casuïstiek levert voor het onderwijs op school.

School past het onderwijs aan aan de wensen van de beroepspraktijk. Er is veel contact tussen school en de beroepspraktijk, met name wat betreft de invulling van het wekelijkse expertisestuk dat de student uitvoert. De praktijkbegeleiding ligt grotendeels bij de beroepspraktijk. De begeleiding van theorie en vaardigheden wordt deels door de docent verzorgd en deels door de beroepspraktijk op school.

Leeromgeving: Verpleegkunde. Verbindend Leren (werkplekleren met leertechnologie)

College: Gezondheidszorg/Welzijn

Een hybride leeromgeving is gericht op de continue verbinding van werk- en leerprocessen.

Ingrediënten	School ← Hybride onderwijs → Beroepspraktijk				
	School				Beroepspraktijk
Onderwijs-ontwerp					
Onderwijs-uitvoering					
Toetsen en examineren					
Flexibiliteit programma					
Samenstelling groep					
Rol student					
Rol docent					
Rol werkveld					
Begeleiding					
Omgeving en locatie					

Hybride onderwijs - ontwikkelinstrument

Onderbouwing betrokkenen

- De opleiding wordt volledig vormgegeven in samenwerking met de praktijk. De werksituatie wordt omgezet naar een leersituatie.
- Het traject vormgegeven met input vanuit het werkveld. Werksituaties worden omgezet naar leersituaties. Het kwalificatiedossier loopt als rode draad door het traject.
- Toetsing vindt volledig plaats in de praktijk waarbij de beoordeling gericht is op ontwikkeling en reflectie. De gehele opleiding door worden werkprocessen geëxamineerd.
- Per periode is vastgelegd welke werkprocessen er aan bod komen. Met een ontwikkelscan aan het begin van iedere periode wordt duidelijk voor de studenten waarin zij zich verder kunnen ontwikkelen.
- Zowel instromers als zij-instromers nemen deel aan het onderwijs. Studenten hebben een werkgever van verschillende branches.
- De student is een werkende lerende waarbij er veel aandacht is voor het leerproces. De student heeft de regie over zijn leertraject.
- De docent heeft een coachende rol waarin hij/zij inspeelt op de leervragen van de student en de student coacht in het zoeken naar antwoorden en informatie.
- De werkbegeleider is mede opleider van de student en nauw betrokken bij de inhoud van het onderwijs. D.m.v. gastlessen en een uitwisseling van studenten sluit het onderwijs aan bij de beroepspraktijk.
- Er wordt integraal gedacht en gewerkt vanuit de beroepspraktijk. De docenten zijn wekelijks in de praktijk aanwezig voor just in time onderwijs.
- Student kan in een 'veilige omgeving' vaardigheden oefenen. Deels gedeelde locatie waar leren en werken samensmelten. Onderwijs vindt plaats binnen zowel de school als de zorginstellingen.

Single case analysis

College: Gezondheidszorg/Welzijn

Leeromgeving: Verpleegkunde Verbindend Leren
(werkplekleren met leertechnologie)

Regio: Leiden

Aantal partners werkveld: 4

Leerweg: BBL

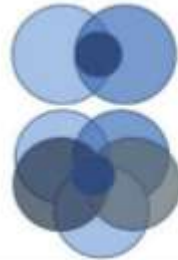
Fase: Uitvoerend sinds cohort 2019

Duur: Hele opleiding

Aantal studenten: >35 studenten

Beschrijving van integrativiteit

3. Leeromgevingen gebaseerd op hybridisering

Onderbouwing integrativiteit:

Vanuit de tien aspecten van het ontwikkelmodel is deze leeromgeving overwegend gebaseerd op hybridisering. Kenmerkend voor deze leeromgeving is dat de school- en beroepspraktijkcontext sterk met elkaar verweven zijn. Er wordt intensief samengewerkt tussen school en de beroepspraktijk.

De opleiding wordt samen met de beroepspraktijk vormgegeven. De beroepspraktijk verzorgt gastlessen en docenten van school zijn aanwezig in de praktijk voor het verzorgen van onderwijs. Zowel de school als zorginstellingen worden benut voor het geven van onderwijs.

Leeromgeving: Gespecialiseerd pedagogisch medewerker (werkplekleren met leertechnologie)

College: Gezondheidszorg/Welzijn

Een hybride leeromgeving is gericht op de continue verbinding van werk- en leerprocessen.

Hybride onderwijs - ontwikkelinstrument

Onderbouwing betrokkenen

Ingrediënten	School ←			→ Beroepspraktijk		
	School	Hybride onderwijs	Hybride onderwijs	Hybride onderwijs	Beroepspraktijk	Beroepspraktijk
Onderwijs-ontwerp						
Onderwijs-uitvoering						
Toetsen en examineren						
Flexibiliteit programma						
Samenstelling groep						
Rol student						
Rol docent						
Rol werkveld						
Begeleiding						
Omgeving en locatie						

Het traject wordt vormgegeven met de input vanuit het werkveld. Werksituaties worden omgezet naar leersituaties. Het KD loopt als rode draad door het traject.

Het onderwijs wordt volledig vormgegeven in de praktijk. Werksituaties worden omgezet naar leersituaties.

Toetsen en examineren vindt volledig plaats in de praktijk. De nadruk ligt op ontwikkeling en reflectie. Na iedere periode worden de werkprocessen geëxamineerd. Aan het einde van iedere periode doet de student een zelfbeoordeling.

Het arbeidsproces en de leertaken kunnen worden aangepast aan het leerproces en de behoeften van de student. Op dit moment wordt verkent hoe het programma meer flexibel gemaakt kan worden.

Deelnemers zijn zowel studenten als professionals. Het zijn doorstromers vanuit de kinderopvang.

De student is volwaardig deelnemer in de praktijk en heeft de regie over zijn leerproces.

De docent heeft een coachende rol waarin hij/zij inspeelt op de leervragen van de student en de student coacht in het zoeken naar antwoorden en informatie.

Het werkveld is nauw betrokken bij de inhoud van het onderwijs. D.m.v. gastlessen en een uitwisseling van studenten sluit het onderwijs aan bij de beroepspraktijk.

De docent is wekelijks in de praktijk aanwezig. Begeleiding is een gezamenlijke taak van onderwijs en praktijk.

De student is altijd in de praktijk. Gedurende de opleiding komt de student niet in de school, al het onderwijs vindt plaats binnen het werkveld van de student.

Single case analysis

College: Gezondheidszorg/Welzijn

Leeromgeving: Gespecialiseerd pedagogisch medewerker (werkplekleren met leertechnologie)

Regio: Alphen a/d Rijn en Woerden

Aantal partners werkveld: 2

Leerweg: BBL

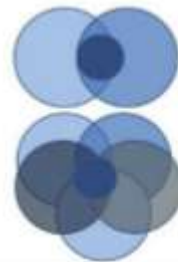
Fase: Uitvoerend sinds cohort 2019

Duur: Hele opleiding

Aantal studenten: 30

Beschrijving van integrativiteit

3. Leeromgevingen gebaseerd op hybridisering

Onderbouwing integrativiteit:

Vanuit de tien aspecten van het ontwikkelmodel is deze leeromgeving overwegend gebaseerd op hybridisering. Kenmerkend voor deze leeromgeving is dat er is sprake van integratie van beroepspraktijk en school. De opleiding wordt samen met de beroepspraktijk vormgegeven.

De beroepspraktijk verzorgt gastlessen en docenten van school zijn aanwezig in de beroepspraktijk voor het verzorgen van onderwijs. Het onderwijs vindt volledig plaats op de werkplek van de student. De student pendelt niet tussen de contexten van school en beroepspraktijk; de schoolse context is geïntegreerd in de beroepspraktijkcontext van de student.

Leeromgeving: Sociaal Werk

College: Gezondheidszorg/Welzijn

Een hybride leeromgeving is gericht op de continue verbinding van werk- en leerprocessen.

Ingrediënten	School ←————— Hybride onderwijs —————→ Beroepspraktijk					
	School					Beroepspraktijk
Onderwijs-ontwerp						
Onderwijs-uitvoering						
Toetsen en examineren						
Flexibiliteit programma						
Samenstelling groep						
Rol student						
Rol docent						
Rol werkveld						
Begeleiding						
Omgeving en locatie						

Hybride onderwijs - ontwikkelinstrument

Onderbouwing betrokkenen

- School is leidend en vraagt het werkveld om input voor het ontwerpen van onderwijs.
- Er zijn gastlessen en er heeft een keuzedeel plaats gevonden in de praktijk. De leertaak is in de meeste gevallen leidend.
- Ontwikkelingsgericht toetsen vindt vooral nog plaats op school. Examinering vindt vooral op stage plaats. School bepaalt het tijdstip.
- Het programma staat vast. Studenten kunnen versnellen, maar dat komt in de praktijk weinig voor. Vertragen is blijven zitten of in de verlenging.
- Bij bus 63 zijn er diverse studenten werkzaam uit diverse opleidingen en niveaus, met daarbij professionals en vrijwilligers.
- De praktijk staat centraal, ook in de lessen. Bij zowel bij Bus 63 als LWC Teylingen worden studenten ingezet naar vraag vanuit het werkveld.
- Er wordt een link gelegd met het arbeidsproces. Er is ruimte voor gastlessen. In de lessen wordt er een link gemaakt tussen stage en werk.
- Het werkveld zorgt voor stagebegeleiding, is betrokken bij uitvoering van nieuwe KD's en denkt mee over hybride onderwijs.
- Bij Bus 63 en Teylingen wordt begeleiding door werkveld en school verzorgd. Er is een intensieve samenwerking.
- Bij Bus 63 en Teylingen vinden workshops plaats. Verder worden er geen lessen in het werkveld gegeven.

Single case analysis

College: Gezondheidszorg/Welzijn

Leeromgeving: Sociaal Werk (Sociaal Maatschappelijke Dienstverlening niveau 4 en Persoonlijke begeleider niveau 4)

Regio: Sassenheim, Zoetermeer

Aantal partners werkveld: 2

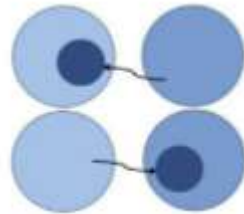
Leerweg: BBL

Fase: Uitvoerend sinds cohort 2016 (Bus 63) en cohort 2018 (LWC Teylingen)

Duur: Hele opleiding

Aantal studenten: 29: LWC Teylingen (9 studenten Sociaal Maatschappelijke Dienstverlening (SMD) (niv 4)), Bus 63 20 studenten (16 SMD, 2 Persoonlijke Begeleider (niv 4), 2 niveau 1 studenten)

Beschrijving van integrativiteit

2. Leeromgevingen gebaseerd op incorporatie

Onderbouwing integrativiteit:

Vanuit de tien aspecten van het ontwikkelmodel is deze leeromgeving overwegend gebaseerd op incorporatie. Kenmerkend voor deze leeromgeving is dat delen van de schoolse context worden geïncorporeerd in de context van de beroepspraktijk. Dit blijkt uit het keuzedeel dat studenten uitvoeren binnen de beroepspraktijkcontext en workshops die studenten kunnen volgen bij Bus 63 en LWC Teylingen.

Delen van de beroepspraktijkcontext worden opgenomen in de schoolse context door gastlessen van de beroepspraktijk op school. De beroepspraktijk levert ook input op nieuw te ontwikkelen kwalificatiedossiers. In het leerproces ligt de regie overwegend bij school.

Leeromgeving: Onderwijsassistent i.s.m. OPOZ (Zoetermeer)

College: Gezondheidszorg/Welzijn

Een hybride leeromgeving is gericht op de continue verbinding van werk- en leerprocessen.

Ingrediënten		School	Hybride onderwijs	Beroepspraktijk
Onderwijs-ontwerp				
Onderwijs-uitvoering				
Toetsen en examineren				
Flexibiliteit programma				
Samenstelling groep				
Rol student				
Rol docent				
Rol werkveld				
Begeleiding				
Omgeving en locatie				

Hybride onderwijs - ontwikkelinstrument

mborijn//land RESEARCH LAB

- Onderbouwing betrokkenen**
- Het ontwerp voor de reguliere opleiding vormt het vertrekpunt voor het gezamenlijk ontwerp met het werkveld
 - Docenten gaan één dag per week naar de praktijk om daar lessen te verzorgen.
 - Examinering vindt plaats in de praktijk. Zaakvakken worden gezamenlijk geëxamineerd.
 - Er is geen dichtgetimmerd programma, waardoor er ruimte is voor flexibiliteit.
 - Studenten van één opleiding en één niveau.
 - Er is veel aandacht voor het persoonlijk leerproces van de student, zowel in school als in werkveld
 - De docent is kennismakelaar. Het werkveld denkt meer uit werkervaring en de docent moet dit vertalen naar het ontwerp. De coachende rol van de docent is nog in ontwikkeling.
 - Het werkveld komt soms naar school om gastles te geven. Het werkveld deelt vooral werkervaring met docenten. In de toekomst uitbreiden.
 - Begeleiding vindt niet geïntegreerd plaats.
 - Een dag per week volgen studenten onderwijs in het werkveld.

Single case analysis

College: Gezondheidszorg/Welzijn

Leeromgeving: Onderwijsassistent, OPOZ

Regio: Zoetermeer

Aantal partners werkveld: 1

Leerweg: BOL

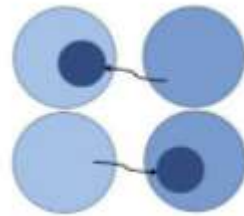
Fase: Uitvoerend sinds cohort 2018

Duur: één leerjaar

Aantal studenten: 12 (cohort 2018),
12 (cohort 2019)

Beschrijving van integrativiteit

2. Leeromgevingen gebaseerd op incorporatie

Onderbouwing integrativiteit:

Vanuit de tien aspecten van het ontwikkelmodel is deze leeromgeving overwegend gebaseerd op incorporatie. Kenmerkend voor de leeromgeving is dat deze al in 2017 is gestart als een versneld traject en van daaruit is doorontwikkeld. De contacten tussen school en de beroepspraktijk lijken daardoor verduurzaamd te zijn.

Er is een wens het onderwijs nog meer te integreren in de beroepspraktijk. Nu is school in ontwerp-opzichten leidend en geeft de beroepspraktijk vooral input tijdens het examineren van studenten in de beroepspraktijk.

Leeromgeving: Apothekersassistent College: Gezondheidszorg/Welzijn

Een hybride leeromgeving is gericht op de continue verbinding van werk- en leerprocessen.

Hybride onderwijs - ontwikkelinstrument

Onderbouwing betrokkenen

Ingrediënten		School		Hybride onderwijs		Beroepspraktijk	
Onderwijs-ontwerp							<p> Voor de ontwikkeling voor nieuw onderwijs bezoeken we veel verschillende praktijken, hebben we contact met KNMP en komt er een klankbordgroep. In de huidige situatie komt de info vooral via de stagedocenten, van twee collega's die in de praktijk werken en de klankbordgroep.</p>
Onderwijs-uitvoering							<p> De school bepaalt voor een groot deel het onderwijs. Er zijn beperkt gastlessen gegeven door organisaties rond het werkveld. Beperkte mogelijkheden voor excursies.</p>
Toetsen en examineren							<p> Een deel van de examens en toetsen vindt plaats in de praktijk. De praktijk heeft onvoldoende ruimte om alle kerntaken daar te examineren.</p>
Flexibiliteit programma							<p> Gedurende het schooljaar wordt de opleiding niet aangepast. De blauwdruk en het crebotraject zijn al jaren gelijk.</p>
Samenstelling groep							<p> De groep bestaat uit niveau 4</p>
Rol student							<p> De student is gericht op het verwerven van kennis en vaardigheden. In de praktijk leert en participeert de student wel. Dit komt door de BBL-constructie, niet door het ontwerp van de opleiding.</p>
Rol docent							<p> De docent vervult alleen een rol in het leerproces op school.</p>
Rol werkveld							<p> Het werkveld speelt alleen een rol als stagebegeleider van de student of collega van de student tijdens de stage.</p>
Begeleiding							<p> Bij de begeleiding zijn school en werkveld gescheiden werelden. Ze stemmen af, maar er is geen gezamenlijk begeleidingsplan.</p>
Omgeving en locatie							<p> School en werkveld zijn gescheiden werelden.</p>

Single case analysis

College: Gezondheidszorg/Welzijn

Leeromgeving: Apothekersassistent

Regio: ntb (in ontwikkeling)

Aantal partners werkveld: ntb (in ontwikkeling)

Leerweg: BBL

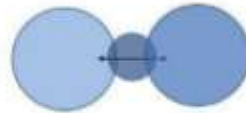
Fase: In ontwerpfase, beoogde start schooljaar 21-22

Duur: Hele opleiding

Aantal studenten: ntb

Beschrijving van integrativiteit

1. Leeromgevingen gebaseerd op afstemming

Onderbouwing integrativiteit:

Vanuit de tien aspecten van het ontwikkelmodel is deze leeromgeving overwegend gebaseerd op afstemming. Kenmerkend voor deze leeromgeving is dat er weinig integratie is van de beroepspraktijk met de school. Er wordt op dit moment gewerkt aan onderwijs dat meer richting incorporatie gaat.

De contacten met bedrijven lopen, met name door werkbezoeken van school in de praktijk en door het opzetten van een klankbordgroep. Vooralsnog bestaat de samenwerking uit niet-structureel ingeplande gastlessen. Qua begeleiding zijn school en de beroepspraktijk strikt gescheiden. Toetsing en examinering vinden slechts gedeeltelijk plaats in de beroepspraktijk, omdat daar te weinig mogelijkheden zijn voor algehele examinering.

Leeromgeving: (I)MMCE – Woerden

College: Economie

Een hybride leeromgeving is gericht op de continue verbinding van werk- en leerprocessen.

Hybride onderwijs - ontwikkelinstrument

Onderbouwing betrokkenen

Ingrediënten	School	Hybride onderwijs	Beroepspraktijk
Onderwijs-ontwerp			
Onderwijs-uitvoering			
Toetsen en examineren			
Flexibiliteit programma			
Samenstelling groep			
Rol student			
Rol docent			
Rol werkveld			
Begeleiding			
Omgeving en locatie			

- Opdrachten vanuit school in afstemming vraag bedrijf (ALA aangepast naar vraag bedrijf, opdrachten blijven voldoen aan de werkprocessen van school) KGC's en VGT's uit arrangement komen terug in de opdracht
- Er is sprake van werken in de werkomgeving onder begeleiding van de docent.
- Flexibiliteit door ruimte te creëren voor vragen vanuit het werkveld. School bepaalt de volgorde en het werkveld stelt zich flexibel op. Er is geen mogelijkheid voor de student om te versnellen.
- De nadruk ligt op de toepassing in de praktijksituaties. Studenten schrijven een reflectieverslag waarin ze vertellen hoe ze hebben voldaan aan de werkprocessen (formatief)
- Studenten zowel bezig met werken als met leren. Opdrachten geschreven rond vraagstuk bedrijf. Als studenten vastlopen, helpt docent ze verder met het uitvoeren van de opdracht.
- Studenten van de opleiding IMCE en MMC.
- De focus ligt op het leer- en het arbeidsproces.
- Werkveld wil maatschappelijk rol hebben, levert een opdracht waar ze wat aan hebben en geeft ruimte om werkprocessen in de opdracht terug te laten komen.
- De begeleiding vanuit de praktijk was vooral gericht op het geven van feedback.
- Volledig in de workspace, instructie in vergaderruimte.

Single case analysis

College: Economie

Leeromgeving: (I)MMCE – Woerden

Regio: Woerden/Utrecht

Aantal partners werkveld: 1

Leerweg: BOL

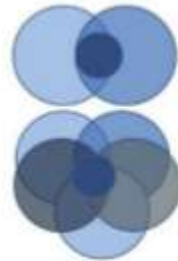
Fase: Uitvoerend sinds cohort 2019

Duur: één periode (10 weken)

Aantal studenten: één klas

Beschrijving van integrativiteit

3. Leeromgevingen gebaseerd op hybridisering

Onderbouwing integrativiteit:

Vanuit de tien aspecten van het ontwikkelmodel is deze leeromgeving grotendeels gebaseerd op hybridisering. Kenmerkend voor deze leeromgeving is dat de ALA geheel in de beroepspraktijk wordt uitgevoerd. De studenten werken aan een echt vraagstuk vanuit de beroepspraktijk.

De student ontvangt begeleiding op het inhoudelijke deel van zowel de docent als van de beroepspraktijk. De docent die aanwezig is in de beroepspraktijk, begeleidt het procesmatige deel van de opdracht. Deze leeromgeving wordt de komende jaren verder ontwikkeld. Toetsing in deze leeromgeving zal meer richting hybride worden vormgegeven.

Leeromgeving: Internationaal Manager Retail & Hospitality College: Economie

Een hybride leeromgeving is gericht op de continue verbinding van werk- en leerprocessen.

Ingrediënten	School ← Hybride onderwijs → Beroepspraktijk					
	School				Beroepspraktijk	
Onderwijs-ontwerp						
Onderwijs-uitvoering						
Toetsen en examineren						
Flexibiliteit programma						
Samenstelling groep						
Rol student						
Rol docent						
Rol werkveld						
Begeleiding						
Omgeving en locatie						

Hybride onderwijs - ontwikkelinstrument

Onderbouwing betrokkenen

- In 2020 zijn er 5 samenwerkingsovereenkomsten met winkeliers in Mall of the Netherlands en volgen studenten in alle leerjaren per periode 1 hybride leereenheid.
- Leren en werken zijn continu met elkaar verweven en vindt plaats in Mall of the Netherlands. Er is ruimte voor studenten om zich terug te trekken voor simulaties.
- Wij bieden VGT Hospitality en VGT Skills en deze worden afzonderlijk beoordeeld.
- Wij willen samen met bedrijven op zoek naar projecten. De wens is om in 2021 keuzemogelijkheden in te bouwen voor studenten.
- Studenten werken samen met professionals. In 2022 worden alle leerjaren gekoppeld, waardoor de derdejaars de eerste- en tweedejaars kunnen begeleiden.
- De student is aan het werk en leert daarbij ook.
- De focus ligt op het leerproces met aandacht voor het arbeidsproces.
- De focus ligt op het arbeidsproces met aandacht voor het leerproces.
- Begeleiding zit zowel in de rol van de docent als de praktijkbegeleider.
- Lessen kunnen gegeven worden binnen het bedrijf of in het informatiepunt van Mall of the Netherlands.

Single case analysis

College: Economie

Leeromgeving: Internationaal Manager Retail & Hospitality

Regio: Leidschendam

Aantal partners werkveld: 7

Leerweg: BOL

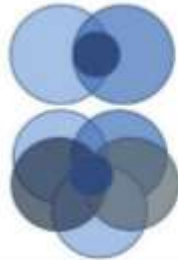
Fase: In ontwerpfase, nog niet uitvoerend

Duur: twee leerarrangementen

Aantal studenten: ± 25 studenten

Beschrijving van integrativiteit

3. Leeromgevingen gebaseerd op hybridisering

Onderbouwing integrativiteit:

Vanuit de tien aspecten van het ontwikkelmodel is deze (voorgenomen) leeromgeving overwegend gebaseerd op hybridisering. Kenmerkend voor deze leeromgeving is dat het ontwerp door school gemaakt wordt in samenwerking met de beroepspraktijk. In het ontwerp gaat de meeste aandacht uit naar de rollen van de student, de docent en de beroepspraktijk. De docent zal aanwezig zijn op de locatie van de beroepspraktijk.

De begeleiding van de student wordt evenwichtig verdeeld tussen school en de beroepspraktijk. Het volledige onderwijs binnen deze twee leerarrangementen wordt verzorgd door zowel docenten van school als door de beroepspraktijk. Op het gebied van examinering is er geen sprake van hybridisering, omdat het twee leerarrangementen betreft die niet kwalificerend zijn.

Leeromgeving: Technicus engineering Smart Technology

College: Techniek & ICT

Een hybride leeromgeving is gericht op de continue verbinding van werk- en leerprocessen.

Hybride onderwijs - ontwikkelinstrument

Onderbouwing betrokkenen

Ingrediënten	School ← Hybride onderwijs → Beroepspraktijk					
	School				Beroepspraktijk	
Onderwijs-ontwerp						
Onderwijs-uitvoering						
Toetsen en examineren						
Flexibiliteit programma						
Samenstelling groep						
Rol student						
Rol docent						
Rol werkveld						
Begeleiding						
Omgeving en locatie						

Meer dan 30 sessies met bedrijfsleven over beeld van medewerkers over 5 tot 10 jaar. Studenten kiezen eigen ALA. KGC's en VGT's afgestemd op leerdoelen in ALA. Acties en stappen én methodiek (4C/ID) worden door school bepaald.

Drie vormen van labs, reguliere labs, bedrijfslabs, living labs. In living labs zitten studenten in multidisciplinaire teams samen met bedrijfsleven waarbij maatschappelijke of industriële aspecten aangepakt worden.

Ontwikkelingsgericht, individueel getoetst. Examinering bijna altijd in de context en voor 75% in het bedrijfsleven, d.m.v. een PvB. Studenten formuleren samen met bedrijfsleven een eigen examenopdracht die moet voldoen aan de doelstellingen van het betreffende examen.

Doelstelling en volgorde zijn gezamenlijk bepaald. Studenten kunnen versnellen, vertragen, verbreden en verdiepen op basis van ontwikkeling.

Gedurende opleiding van mono-disciplinair, via multidisciplinair naar multidisciplinair en multi-level.

Student is eigenaar van eigen ALA en eigen doelstellingen. Student is in de lead op wat hij op welk moment wil ontwikkelen binnen de ALA. Hierin zit link met de beroepspraktijk en de schooldoelstellingen.

Ontwikkeldoelstelling van student staat centraal, docent bespreekt hoe doelstelling gehaald kan worden, binnen arbeidsproces. Geen simulaties. Coachende rol docent.

Het ontwikkelproces van de student staat centraal. Bedrijven conformeren zich hier heel graag aan. Bedrijven: 'Ze komen wat vakkennis tekort, maar dat vinden we niet erg, dat leren wij ze wel.'

Opdrachtgever (bedrijf) is medeverantwoordelijk voor de feedback die student krijgt op leerdoelen. In KGC's en VGT's is de docent verantwoordelijk voor de feedback waardoor dit gescheiden is met de praktijk.

Soms in het school, soms in het bedrijf, soms allebei.

Single case analysis

College: Techniek & ICT

Leeromgeving: Technicus Engineering Smart Technology

Regio: Gouda, Utrecht, Haarlem, Zoetermeer, Rotterdam

Aantal partners werkveld: ± 11

Leerweg: BOL

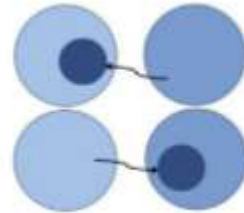
Fase: Uitvoerend sinds cohort 2016

Duur: Hele opleiding, 2 living labs per jaar en 15-20x naar een bedrijfslab

Aantal studenten: alle studenten van de opleiding

Beschrijving van integrativiteit

2. Leeromgevingen gebaseerd op incorporatie

Onderbouwing integrativiteit:

Vanuit de tien aspecten van het ontwikkelmodel is dit traject overwegend gebaseerd op incorporatie van school naar de beroepspraktijk. Kenmerkend voor deze leeromgeving is dat de schoolse context wordt opgenomen in de beroepspraktijkcontext.

De studenten van de hele opleiding volgen een deel van hun praktijkonderwijs bij de verschillende livinglabs en bedrijfslabs. De studenten werken daar aan opdrachten vanuit de beroepspraktijk; de regie voor begeleiding van het leertraject van de studenten ligt bij de docenten van school.

Leeromgeving: Middelbaar laboratoriumonderwijs

College: Middelbaar laboratoriumonderwijs

Een hybride leeromgeving is gericht op de continue verbinding van werk- en leerprocessen.

Hybride onderwijs - ontwikkelinstrument

Onderbouwing betrokkenen

Ingrediënten	School	Hybride onderwijs	Beroepspraktijk
Onderwijs-ontwerp			
Onderwijs-uitvoering			
Toetsen en examineren			
Flexibiliteit programma			
Samenstelling groep			
Rol student			
Rol docent			
Rol werkveld			
Begeleiding			
Omgeving en locatie			

BVC adviseert en denkt over hoe actuele onderwerpen een plaats kunnen krijgen in de opleiding, al dan niet in een keuzedeel. Het gaat verder dan afstemmen en zenden vanuit de schoolkant.

Bedrijven komen regelmatig langs voor gastlessen, geven voorlichting omtrent beroepsoriëntaties en haken aan bij eindpresentaties van studenten op school over de stagewerkzaamheden.

Ontwikkelingsgericht: Simulaties en theorie-toetsen
Examinering: In de BPV werkprocessen afzonderlijk geëxamineerd. Binnen een werkproces een methodemix. School houdt toezicht op inhoud en beoordeling van het examen.

Vast rooster, enige ruimte voor aanpassingen in activiteiten
Aanbod keuzedelen deels bepaald door wensen van studenten en opties in rooster. Versnelling en vertraging van studenten is mogelijk.

Tijdens jaar 1 kiezen studenten voor niv 3 of niv 4, in tweede jaar uitstroomkeuze. Soms gezamenlijk les, soms gescheiden

Eerst periode op school, dan op stage. Lintstages, op school koppeling van activiteiten deels aan stages, deel losstaand.

School organiseert gastlessen en incidenteel challenges.

Vanuit de beroepenveldcommissie wordt meegedacht tav de inhoud van het onderwijs.

Studenten hebben een projectbegeleider (= SLBer tijdens de stage) op school en een praktijkbegeleider op de stage.

School organiseert challenges/opdrachten waarbij studenten elders (niet op school) in het werkveld opdrachten uitvoeren (bij het LCAB en Open Innovation Lab).

Single case analysis

College: MLO

Leeromgeving: MLO

Regio: Leiden

Aantal partners werkveld: 3
samenwerkingsovereenkomsten

Leerweg: BOL

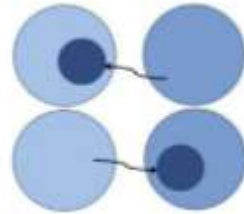
Fase: in ontwerpfase, nog niet uitvoerend

Duur: gehele opleiding

Aantal studenten: alle MLO-studenten

Beschrijving van integrativiteit

2. Leeromgevingen gebaseerd op incorporatie

Onderbouwing integrativiteit:

Vanuit de tien aspecten van het ontwikkelmodel is deze leeromgeving overwegend gebaseerd op incorporatie. Kenmerkend voor deze leeromgeving is dat de samenwerking met bedrijven vooral gebaseerd is op advisering vanuit de beroepspraktijk, gastlessen gegeven door de beroepspraktijk en challenges uitgevoerd in de beroepspraktijk. In het nieuwe ontwerp is men op zoek naar een meer integratieve vorm van onderwijs om de grenzen tussen school en de beroepspraktijk meer te laten vervagen.

Een hybride leeromgeving is gericht op de continue verbinding van werk- en leerprocessen.

Onderbouwing betrokkenen

Ingrediënten	School	Hybride onderwijs	Beroepspraktijk
Onderwijs-ontwerp			
Onderwijs-uitvoering			
Toetsen en examineren			
Flexibiliteit programma			
Samenstelling groep			
Rol student			
Rol docent			
Rol werkveld			
Begeleiding			
Omgeving en locatie			

- Afstemming met leerwerkbedrijven op doelstellingen opleidingen, verwachtingen leerwerkbedrijven en mogelijkheden binnen de bedrijven. Daarna afstemming gezamenlijke doelen.
- 2 dagen leerwerkdagen. studenten werken binnen leerwerkbedrijf. Docent en instructeur bezoeken studenten, bieden coaching en instructie. Arbeidsproces biedt nog niet de volledige context voor het leerproces.
- Toetsing zoals in reguliere traject; examens op school, BPV op stage. Beroepshouding getoetst tijdens leerwerken, door school als door de praktijkbegeleiders / voormannen van het leerwerkbedrijf.
- Gezamenlijke bespreking van rooster en het ritme, maar school neemt daarin het initiatief.
- De student neemt volwaardig deel aan de praktijk. Op de leerwerkdagen loopt leren en werken echt door elkaar.
- School@Work is mono-level (niveau 1) en multi-disciplinair (3 profielen)
- Docent is echt de spil. Vertaalt het werkproces naar de opleiding en andersom.
- Begeleiding vindt nog voornamelijk plaats vanuit de instructie op de werkvloer, erg taakgericht ipv ontwikkelingsgericht.
- Veel afstemming en overleg school en praktijk. Uitvoering ligt bij de SLB'er/SLC'er en niet bij de praktijkbegeleider. De SLB/C'er neemt ook de beroepshouding mee in de begeleiding.
- Generieke lesdag op school, in standaard klaslokaal. Op leerwerkdagen studenten af en toe apart op de werkvloer of in een aparte ruimte om les te krijgen (beroepshouding of profieldeel).

Single case analysis

College: StartUp

Leeromgeving: School@Work

Regio: Alphen a/d Rijn en Gouda

Aantal partners werkveld: 2

Leerweg: BOL

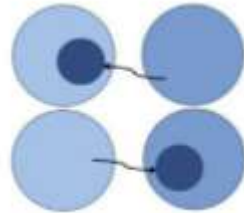
Fase: Uitvoerend sinds cohort 2018

Duur: Gehele opleiding

Aantal studenten: -

Beschrijving van integrativiteit

2. Leeromgevingen gebaseerd op incorporatie

Onderbouwing integrativiteit:

Vanuit de tien aspecten van het ontwikkelmodel is deze leeromgeving grotendeels gebaseerd op incorporatie, met enkele onderdelen meer richting hybridisering. Kenmerkend voor deze leeromgeving is dat het onderwijs zowel in de beroepspraktijk als op school plaatsvindt.

De docenten zijn deels aanwezig in de beroepspraktijk op de leerwerkdagen van de studenten. Generieke vakken zijn nog niet geïntegreerd in de beroepspraktijk. De begeleiding vanuit het werkveld is vooral taakgericht, waardoor er minder sprake is van hybridisering vanuit het actorperspectief. Het ontwerp van de opleiding is gebaseerd op hybridisering; het werkveld en de school werken nauw samen.

Leeromgeving: Start-Werkt

College: Start-Up

Een hybride leeromgeving is gericht op de continue verbinding van werk- en leerprocessen.

Hybride onderwijs - ontwikkelinstrument

Onderbouwing betrokkenen

Ingrediënten	School ←————— Hybride onderwijs —————→ Beroepspraktijk				
	School				Beroepspraktijk
Onderwijs-ontwerp					
Onderwijs-uitvoering					
Toetsen en examineren					
Flexibiliteit programma					
Samenstelling groep					
Rol student					
Rol docent					
Rol werkveld					
Begeleiding					
Omgeving en locatie					

Het ontwerp gaat uit van 1 generieke dag, 1 stagedag (geen begeleiding vanuit school) en 2 leerwerkdagen. Sommige locaties laten de studenten voor de lessen naar een schoolgebouw komen; andere locaties geven de lessen binnen het leerbedrijf.

Tijdens de leerwerkdagen voeren studenten werkzaamheden uit met input vanuit praktijkopleider als expert binnen leerbedrijf. Per locatie variatie in aantal leerbedrijven.

Toetsing en afstemming zijn afgestemd op het reguliere examenplan van het college Start-Up.

In het programma is de docent meer 'in the lead' dan de praktijkopleider. De docent stuurt op dit programma.

Start Werkt heeft klassen op niveau 1 en niveau 2 of is een combinatie hiervan. Binnen de leerbedrijven krijgt de student zowel input van de praktijkbegeleider als van de docent.

De student neemt op een stagedag volwaardig deel aan de praktijk. Op de leerwerkdagen lopen werken en leren door elkaar.

Op de leerwerkdagen is de docent de spil en vertaalt de praktijk naar de theorie en andersom. Docent fungeert dan als coach, waarbij de vaardigheden deels met 'just in time' informatie worden ontwikkeld.

Begeleiding vindt plaats op basis van instructie. Dit is voornamelijk taakgericht en weinig ontwikkelingsgericht. Op de stagedag (OOT) fungeert de praktijkbegeleider als vraagbaak.

De begeleiding is zowel taakgericht als ontwikkelingsgericht, waarbij de docent een coachende rol aanneemt. D.m.v. coaching krijgt gepersonaliseerd leren vorm.

Bij generieke lessen wordt gebruik gemaakt van een instructielokaal binnen schoolgebouw of leerwerkbedrijf. Profiellessen worden in de beroepspraktijk 'on the job' aangeboden.

Single case analysis

College: Start-Up

Leeromgeving: Start Werkt niveau 1 en 2

Regio: Gouda, Leiden, Voorburg, Alphen a/d Rijn

Aantal partners werkveld: 7

Leerweg: BOL

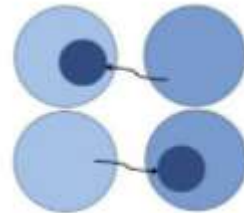
Fase: Uitvoerend sinds cohort 2017

Duur: Hele opleiding

Aantal studenten: -

Beschrijving van integrativiteit

2. Leeromgevingen gebaseerd op incorporatie

Onderbouwing integrativiteit:

Vanuit de tien aspecten van het ontwikkelmodel is deze leeromgeving overwegend gebaseerd op incorporatie. Kenmerkend voor deze leeromgeving is dat de schoolse context en de beroepspraktijkcontext worden geïntegreerd doordat de student en de docent in de beroepspraktijk aanwezig zijn.

Hier komt werken en leren voor de student samen. De docent verzorgt juist in time onderwijs in de beroepspraktijk. De rol van de beroepspraktijk komt nadrukkelijker naar voren in begeleiding op de stagedag van de studenten, wanneer de docent niet aanwezig is. Op locatie komen werken en leren deels samen, maar is er een scheiding tussen profielvakken (in het leerbedrijf) en generieke vakken (op school).

Leeromgeving: Manager/ondernemer horeca

College: Dienstverlening

Een hybride leeromgeving is gericht op de continue verbinding van werk- en leerprocessen.

Hybride onderwijs - ontwikkelinstrument

Onderbouwning betrokkenen

Ingrediënten	School	Hybride onderwijs	Beroepspraktijk
Onderwijs-ontwerp			
Onderwijs-uitvoering			
Toetsen en examineren			
Flexibiliteit programma			
Samenstelling groep			
Rol student			
Rol docent			
Rol werkveld			
Begeleiding			
Omgeving en locatie			

Studenten werken lerend aan de hand van reële functieomschrijvingen met bijbehorende taken, waarop opdrachten en onderwijs zijn afgestemd. Het onderwijsproduct beschrijft de uitvoering.

Opdrachten en onderwijs zijn afgestemd op reële functieomschrijvingen met bijbehorende taken. Het arbeidsproces is leidend.

Ontwikkelingsgericht, geen examinering. Evaluatie op taken behorende bij de functieomschrijving, attitude, portfolio-opdrachten waarbij theorie in context van praktijk wordt uitgevoerd. Evaluatiecyclus op basis van feedback-feed-up en feed forward.

Studenten werken mee op een afdeling in de normale flow. Er is ruimte voor vertragen, versnellen en verdiepen.

Tot nu toe alleen mono-level en mono-disciplinair. Vanaf april 2020 ook multi-level (leerjaar 1 (uitvoerend) en leerjaar 3 (leidinggevend)).

Student leert werkend in een levensechte functie.

De docent treedt op als coach en kennismakelaar.

De werkplekbegeleider bekleedt dezelfde rollen als de coachende docent, aangevuld met een inhoudsdeskundige (expert) rol.

Alle voorkomende begeleidingsaspecten vinden plaats in samenspraak en samenwerking.

Werkend leren in keukens, restaurants en housekeeping, met vergaderzaal voor het werken aan de portfolio-opdrachten.

Single case analysis

College: Dienstverlening

Leeromgeving: Manager/ondernemer horeca (niv 4)

Regio: Noordwijk

Aantal partners werkveld: 1

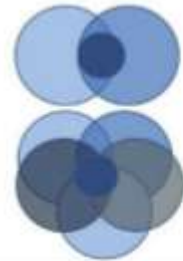
Leerweg: BOL

Fase: Uitvoerend sinds cohort 2017

Duur: Deel van de opleiding: 6 weken
in het 1^e leerjaar (3x 2 weken)

Aantal studenten: 29 (huidig
schooljaar)

Beschrijving van integrativiteit

3. Leeromgevingen gebaseerd op hybridisering

Onderbouwing integrativiteit:

Vanuit de tien aspecten van het ontwikkelmodel is deze leeromgeving overwegend gebaseerd op hybridisering. Kenmerkend voor deze leeromgeving is dat de schoolse context en de beroepspraktijkcontext op veel aspecten zijn geïntegreerd.

Voor het ontwerp en de uitvoering van het onderwijs is meer sprake van incorporatie van de schoolse context naar de beroepspraktijkcontext. School is op deze aspecten in de regie. Vanuit het bestaande ontwerp van de reguliere opleiding worden onderdelen ingevuld met authentieke taken vanuit Hotels van Oranje. De docenten en de medewerkers van het hotel geven samen uitvoering aan het traject op de locatie van het hotel. Hier worden de context van school en de beroepspraktijkcontext met elkaar verweven en wordt werken en leren voor de student geïntegreerd.

Een hybride leeromgeving is gericht op de continue verbinding van werk- en leerprocessen.

Hybride onderwijs - ontwikkelinstrument

Onderbouwing betrokkenen

Ingrediënten	School	Hybride onderwijs	Beroepspraktijk
Onderwijs-ontwerp			
Onderwijs-uitvoering			
Toetsen en examineren			
Flexibiliteit programma			
Samenstelling groep			
Rol student			
Rol docent			
Rol werkveld			
Begeleiding			
Omgeving en locatie			

- In het ontwerp is het onderwijs leidend geweest. Het werkveld heeft (nog) geen rol gespeeld in het ontwerp. Er is nu nog geen sprake van co-creatie. Dat is wel de ambitie voor versie 2.0, na deze pilot, volgend schooljaar.
- Studenten worden beoordeeld aan de hand van opdrachten vanuit het onderwijs en beoordeeld door de docent. Studenten worden geëvalueerd op de werkplek op beroepstaken en competenties door werkplekbegeleiders.
- Het ritme wordt gezamenlijk bepaald. Er is ruimte voor vertragen, maar zeker ook voor verdiepen met plus-opdrachten. De studenten kunnen verdieping afstemmen met de werkplekbegeleider.
- De student draait incidenteel mee in het arbeidsproces en is primair gericht op verwerven van kennis en vaardigheden (o.a. aan de hand van opdrachten vanuit de opleiding)
- De docent begeleidt/coacht op de werkplek, maar ook voor en na de uitvoering terug op school (feedback-up en forward). Het traject omvat 1 dagdeel per week op de werkplek, de rest van de week is de student op school.
- Werkplekbegeleiders begeleiden zowel op inhoud als beroepshouding in samenspraak met het onderwijs. Er is wekelijks overleg tussen onderwijs en bedrijf.
- De omgeving en locatie zijn geschikt om werken en leren te laten samensmelten. Er is een voldoende mate van flexibiliteit in faciliteiten mogelijk.

Single case analysis

College: Dienstverlening

Leeromgeving: Particulier beveiliging

Regio: Bodegraven

Aantal partners werkveld: 1

Leerweg: BOL

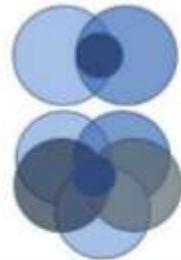
Fase: In ontwerpfase en ook al uitvoerend sinds cohort 2019

Duur: Deel van de opleiding: 10 weken, 1 dag per week

Aantal studenten: 16

Beschrijving van integrativiteit

3. Leeromgevingen gebaseerd op hybridisering

Onderbouwing integrativiteit:

Vanuit de tien aspecten van het ontwikkelmodel is deze leeromgeving overwegend gebaseerd op hybridisering. Kenmerkend voor deze leeromgeving is dat school en de beroepspraktijk voor een groot deel zijn geïntegreerd. De docent is aanwezig in de beroepspraktijk om daar juist in time studenten te begeleiden in het leerproces. De begeleiding van de studenten wordt door school en de beroepspraktijk samen vormgegeven. Op locatie wordt leren en werken voor de student met elkaar verweven.

Leeromgeving: Sport & Bewegen, Buurt Onderwijs Sport niveau 3 en 4, project Oranje Spelen

College: Dienstverlening

Een hybride leeromgeving is gericht op de continue verbinding van werk- en leerprocessen.

Hybride onderwijs - ontwikkelinstrument

Onderbouwing betrokkenen

Ingrediënten	School	Hybride onderwijs	Beroepspraktijk
Onderwijs-ontwerp			
Onderwijs-uitvoering			
Toetsen en examineren			
Flexibiliteit programma			
Samenstelling groep			
Rol student			
Rol docent			
Rol werkveld			
Begeleiding			
Omgeving en locatie			

- In het onderwijsprogramma valt dit onder de VGT Evenementenorganisatie. Het project is passend voor de al beschreven leereenheden. Met het werkveld is uitvoerig afgestemd over locatie en inhoud.
- Studenten worden beoordeeld op het eindproduct. Er wordt feedback gegeven tijdens het voorbereidende traject, de uitvoering en in de evalueatie. Voor alle fases is er een beoordelingsprotocol.
- De studenten niveau 3 en 4 werken samen met basisscholen en sportverenigingen om clinics te geven en accommodaties te regelen. Ze werken samen met leveranciers en sponsors voor eten en drinken tijdens de uitvoering.
- De docent is voornamelijk coach op het leerproces richting een kwalitatief goed eindproduct (=werkproces).
- De docent en werkplekbegeleider begeleiden samen op praktijk en theorie. Loopbaan qua opleiding door de docent, loopbaan qua werkveld door werkplekbegeleider.
- Het project wordt voorbereid op locatie onder begeleiding van werknemers van Sportpunt Gouda en een docent in ca. 10 werksessies. Daarna volgt uitvoering op basisscholen en sportverenigingen gevolgd door een evaluatie.
- Samen met Sportpunt Gouda is dit traject ontwikkeld.
- De studenten zijn samen een projectteam en organiseren per team op meerdere locaties de Oranjespelen.
- Werkplekbegeleider begeleidt o.a. via methode "creatief denken", monitort communicatie tussen student en externe partijen (basisscholen, sportverenigingen, sponsors) en begeleidt ook op werkprocessen.
- 10 weken lang les en project(werk) voorbereiding op locatie in het Groenhovenbad van Sportpunt Gouda in een lesruimte.

Single case analysis

College: Dienstverlening

Leeromgeving: Sport & Bewegen, Buurt Onderwijs
Sport niveau 3 en 4, project Oranje Spelen

Regio: Gouda

Aantal partners werkveld: 1

Leerweg: BOL

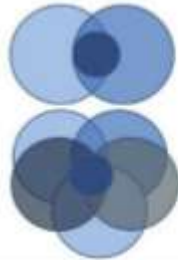
Fase: Uitvoerend sinds cohort 2019

Duur: Deel van de opleiding: 10
weken

Aantal studenten: 27

Beschrijving van integrativiteit

3. Leeromgevingen gebaseerd op hybridisering

Onderbouwing integrativiteit:

Vanuit de tien aspecten van het ontwikkelmodel is deze leeromgeving overwegend gebaseerd op hybridisering. Kenmerkend voor deze leeromgeving is dat de volledige uitvoering plaatsvindt in de beroepspraktijk. De studenten hebben een gelijkwaardige rol ten aanzien van de docent en de beroepspraktijk, in het contact met de opdrachtgevers, sponsors en leveranciers.

Het ontwerp wordt opgevat als incorporatie van school naar de beroepspraktijk, omdat een al bestaand onderdeel van het curriculum wordt opgenomen in de context van de beroepspraktijk (in dit geval het project Oranje Spelen). De rol van de docent wordt opgevat als incorporatie van de beroepspraktijk naar school, omdat de docent met name een rol in het leerproces vervult en minder in de praktische uitvoering.

Leeromgeving: Sport & Bewegen, Mini-onderneming (4^e jaar)

College: Dienstverlening

Een hybride leeromgeving is gericht op de continue verbinding van werk- en leerprocessen.

Hybride onderwijs - ontwikkelinstrument

Onderbouwing betrokkenen

Ingrediënten	School ←			Hybride onderwijs			→ Beroepspraktijk		
	School	Hybride onderwijs	Beroepspraktijk	School	Hybride onderwijs	Beroepspraktijk	School	Hybride onderwijs	Beroepspraktijk
Onderwijs-ontwerp									
Onderwijs-uitvoering									
Toetsen en examineren									
Flexibiliteit programma									
Samenstelling groep									
Rol student									
Rol docent									
Rol werkveld									
Begeleiding									
Omgeving en locatie									

Er is steeds afstemming tussen school en werkveld, constant overleg. OC ligt bij het onderwijs, inhoud wordt steeds gezamenlijk bepaald, geëvalueerd en bijgesteld, onderwijsproducten aangepast. Er wordt gezamenlijke input geven aan inhoud van de colleges.

Ontwikkelingsgericht traject richting de kwalificerende PVB. Het werkveld bepaalt mede de beoordelingscriteria, studenten pitchen voor het werkveld en worden beoordeeld door docenten en werkveld.

1 opleiding, 1 leerjaar, 1 niveau

"De docent is kennismakelaar" is de kern van zijn rol. Overdracht tussen docenten is hierbij wel essentieel, ook om van elkaar te leren en te overleggen, de doelen helder houden. De rol tussen docent en werkveld zijn in bepaalde mate uitwisselbaar.

Er is een constante "reality check". De markt zit aan tafel, geeft constant feedback en begeleiding. Rolverdeling is minder expliciet wat betreft afspraken en de manier van oplossen. Qua beoordeling wel expliciete rolverdeling.

Meer dan gastlessen. Pitch is levensecht. Bij akkoord werkveld wordt een echte "mini-onderneming" gestart. Er is geld en netwerk beschikbaar. Het traject wordt gezamenlijk neergezet, maar wel met verschillende rollen, altijd in overleg wie wat doet in het traject.

Er is constant afstemming tussen onderwijs en werkveld. Nu nog een vast tijdstip in het jaar en in de opleiding, op een logisch moment voor het werkveld/branche.

De student wisselt theorie af met workshops, naar het samenvoegen tot een plan, het plan presenteren en daarna uitvoeren. Constante afwisseling tussen leren en toepassen.

De werkplekbegeleiders zijn vaak oud-docenten. Werkveld heeft een onderdeel in het aanleren van vaardigheden van de student.

Alles wordt op school uitgevoerd. Kansrijke studenten worden extern uitgenodigd voor het coachgesprek. Werken en leren zijn verweven en mogelijk op één locatie.

Single case analysis

College: Dienstverlening

Leeromgeving: Sport & Bewegen, mini-onderneming in het 4e jaar

Regio: Gouda, Den Haag, Rotterdam

Aantal partners werkveld: 2

Leerweg: BOL

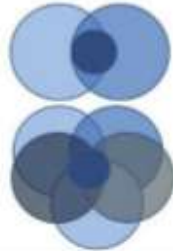
Fase: Uitvoerend sinds cohort 2018

Duur: Deel van de opleiding, één periode van 10 weken

Aantal studenten: 20

Beschrijving van integrativiteit

3. Leeromgevingen gebaseerd op hybridisering

Onderbouwing integrativiteit:

Vanuit de tien aspecten van het ontwikkelmodel is deze leeromgeving overwegend gebaseerd op hybridisering. Kenmerkend voor deze leeromgeving is dat het traject door school en de beroepspraktijk samen wordt vormgegeven en uitgevoerd. Voor de student is er een continue afwisseling tussen theorie (leren) en het toepassen hiervan. De beroepspraktijk en school bepalen gezamenlijk de beoordelingscriteria en beoordelen ook samen. Het werken en leren voor studenten komt samen op één locatie.

Leeromgeving: Excellentietraject Kok niv 2 en 3

College: Dienstverlening

Een hybride leeromgeving is gericht op de continue verbinding van werk- en leerprocessen.

Hybride onderwijs - ontwikkelinstrument

Onderbouwning betrokkenen

Ingrediënten	School		Hybride onderwijs		Beroepspraktijk	
Onderwijs-ontwerp						
Onderwijs-uitvoering						
Toetsen en examineren						
Flexibiliteit programma						
Samenstelling groep						
Rol student						
Rol docent						
Rol werkveld						
Begeleiding						
Omgeving en locatie						

Het ontwerp is gericht geschreven in samenwerking met het werkveld: de dagelijkse praktijk op de werkvloer is de context, waarbij studenten vakverdieping krijgen aangeboden, met nadruk op het aanleren van speciale technieken die op school niet worden aangeboden.

Beoordeling (formatief) vindt plaats op basis van de leervragen van de studenten. Studenten doen daarnaast ook een ontwikkelingsgerichte praktijktoets. Beroepshoudingsaspecten komen ook aan de orde.

Niveau 2 en 3 werken samen én er is een doorstroomprogramma van niv. 2 naar niv. 3.

Docent begeleidt zowel in de persoonlijke als professionele ontwikkeling. Geeft feed back/-up/-forward.

De werkplekbegeleider én de docent begeleiden zowel in de persoonlijke als professionele ontwikkeling. Geven feed back/-up/-forward. De student doet bij aanvang van het traject een persoonlijkheidstest, aangeboden door bedrijf (eigen personeel krijgt deze test ook).

Leren en werken zijn volledig geïntegreerd: de dagelijkse praktijk op de werkvloer is de context, waarbij studenten vakverdieping krijgen aangeboden. Ook staat de actualiteit van het werkveld centraal (duurzaamheid, green key, "van grond naar mond" etc.). Het vak van kok als ambacht.

Het programma is gezamenlijk bepaald, de student leert werkend op de werkvloer en a.d.h.v. theorie- en praktijkopdrachten vanuit het onderwijs.

Leren en werken zijn in balans. De studenten staan boven de sterkte in het team, waardoor ze naast volledig meedraaien ook gepersonaliseerde begeleiding krijgen door een werkplekbegeleider in de keuken én een docent.

De werkplekbegeleider begeleidt zowel in de persoonlijke als professionele ontwikkeling. Geeft feed back/-up/-forward.

Studenten krijgen lessen op de boerderij, in de keuken van het restaurant, bij de groothandel, op de markt. Studenten werken in het bedrijf aan de (theoretische) opdrachten m.b.v. laptop in een daarvoor geschikte ruimte.

Single case analysis

College: Dienstverlening

Leeromgeving: Excellentietraject Kok niveau 2 en 3

Regio: Woerden

Aantal partners werkveld: 1

Leerweg: BOL

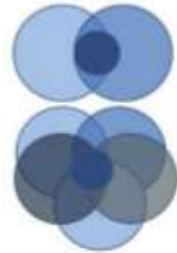
Fase: In ontwerpfase en ook al uitvoerend sinds cohort 2017

Duur: Deel van de opleiding, periode 3 en 4 (20 weken)

Aantal studenten: 6 (cohort 2019),
24 (voorgenomen voor cohort 2020)

Beschrijving van integrativiteit

3. Leeromgevingen gebaseerd op hybridisering

Onderbouwing integrativiteit:

Vanuit de tien aspecten van het ontwikkelmodel is deze leeromgeving overwegend gebaseerd op hybridisering. Kenmerkend voor deze leeromgeving is dat de volledige uitvoering plaatsvindt in de beroepspraktijk, waar de contexten van school en beroepspraktijk samenkomen. Studenten krijgen vakverdieping aangeboden aansluitend bij de dagelijkse praktijk op de werkvloer. De docent en de werkplekbegeleider begeleiden samen de studenten in de persoonlijke en professionele ontwikkeling.

Leeromgeving: Patissier

College: Dienstverlening

Een hybride leeromgeving is gericht op de continue verbinding van werk- en leerprocessen.

Hybride onderwijs - ontwikkelinstrument

Onderbouwing betrokkenen

Ingrediënten		School	←	Hybride onderwijs	→	Beroepspraktijk
Onderwijs-ontwerp						
Onderwijs-uitvoering						
Toetsen en examineren						
Flexibiliteit programma						
Samenstelling groep						
Rol student						
Rol docent						
Rol werkveld						
Begeleiding						
Omgeving en locatie						

- Qua invulling van het ontwerp van de lesdag op school is het onderwijs leidend, met input voor het praktische deel vanuit het werkveld. Het vak patissier is volop in ontwikkeling, het werkveld levert de actuele input aan het onderwijs.
- De top-patissiers van NL geven de lessen op school.
- Onderwijs zet de kaders op en samen met het werkveld wordt het programma voor de praktijk geschreven.
- Er wordt tijdens toetsing naast kennis en vaardigheden ook gekeken naar beroepshouding zoals geordend, netjes en schoon werken, professionele houding, omgaan met tegenslagen en stress. Beoordeling vindt plaats via deelbeoordelingen, het gehele proces en eindproduct, beroepshouding.
- Zowel in het leerwerkbedrijf als op school is de student een lerende/werkende lerende, die leert onder begeleiding van de werkplekbegeleider (in het BBL bedrijf) en de werkplekbegeleider én de docent (op de schooldag).
- 1 crebo, 1 niveau, 1 klas, wel met verschillende instroomprofielen (kok, bakker)
- De docent is tijdens de schooldag naast de gastdocent, coachend op vakinhoud, BPV, SLB, planning en persoonlijke ontwikkeling. De docent als kennismakelaar: vragen/actualiteiten vanuit het bedrijfsleven worden opgenomen in het programma voor de student op school en in het bedrijf..
- Tijdens de BBL dagen staat bij de meeste bedrijven het arbeidsproces centraal, met een coachende houding t.a.v. de opleiding en het leerproces. Tijdens de schooldag is het werkveld mede-opleider.
- Begeleiding op praktijk, theorie en loopbaan zijn met elkaar verweven. Zowel aandacht in begeleiding voor persoonsvorming van student als ontwikkeling als beginnend beroepsbeoefenaar. Begeleiding zit zowel in de rol van de docent als de praktijkbegeleider.
- Drie dagen in bedrijf, één dag op school. Elke praktijkles op school wordt verzorgd door werkveld.

Single case analysis

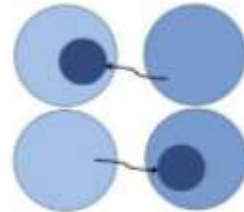
College: Dienstverlening

Leeromgeving: Patisserie

Regio: Amsterdam, Noordwijk

Aantal partners werkveld: 2

Beschrijving van integrativiteit

2. Leeromgevingen gebaseerd op incorporatie

Onderbouwing integrativiteit:

Vanuit de tien aspecten van het ontwikkelmodel is deze leeromgeving overwegend gebaseerd op incorporatie, met enkele onderdelen meer richting hybridisering. Kenmerkend voor deze leeromgeving is dat de top-patissiers uit de beroepspraktijk de praktijklessen op school verzorgen. Hierdoor wordt de beroepspraktijkcontext opgenomen in de schools context.

Voor het ontwerp van de opleiding levert de beroepspraktijk input om het onderwijs aan te laten sluiten op actuele ontwikkelingen in de beroepspraktijk.

De begeleiding van de student wordt door school en de beroepspraktijk samen vormgegeven. Beoordeling van de student vindt plaats a.d.h.v. deelbeoordelingen op zowel school als in de beroepspraktijk.

Leerweg: BBL

Fase: In ontwerpfase en ook al uitvoerend sinds cohort 2019

Duur: Hele opleiding (student 3 dagen per week in het bedrijf, 1 dag op school. Alle praktijklessen op school worden gegeven door top-patissiers uit het bedrijfsleven)

Aantal studenten: 11 (cohort 2019) 23 (voorgenomen voor cohort 2020)

Leeromgeving: Facilitair leidinggevende College: Dienstverlening

Een hybride leeromgeving is gericht op de continue verbinding van werk- en leerprocessen.

Hybride onderwijs - ontwikkelinstrument

Onderbouwning betrokkenen

Ingrediënten	School ← Hybride onderwijs → Beroepspraktijk				
	School				Beroepspraktijk
Onderwijs-ontwerp					
Onderwijs-uitvoering					
Toetsen en examineren					
Flexibiliteit programma					
Samenstelling groep					
Rol student					
Rol docent					
Rol werkveld					
Begeleiding					
Omgeving en locatie					

Het onderwijs is leidend geweest in het ontwerp. Er is beperkt samenspraak geweest met de partners, die meer aanvullend zijn geweest t.a.v. het ontwerp. Ook de (theoretische en praktische) opdrachten zijn hoofdzakelijk door het onderwijs ontwikkeld.

Studenten worden (ontwikkelingsgericht) getoetst op kennis, vaardigheden en beroepshoudingsaspecten middels dagelijkse en wekelijkse evaluaties op (dag)doelen.

De groep bestaat uit studenten van 1 niveau, 1 leerjaar en 1 opleiding.

De docent voert dagelijkse en wekelijkse reflectie- en evaluatiegesprekken met de student en de werkplekbegeleiders, waardoor hij de kennismakelaar kan zijn die de student (soms) nodig heeft. Hij helpt bij /daagt uit tot het stellen van de juiste leervraag.

Persoonlijkheidsvorming krijgt door de carousel van werkplekken en functies een hele diverse invulling. Daarnaast is er ruime plaats voor ontwikkeling op het gebied van theorie, praktijk en loopbaan.

Tijdens de drie dagen in het werkveld worden de studenten dagelijks begeleid door docenten en werkplekbegeleiders. Tijdens de twee dagen op school komen de leerwerkervaringen van die week aan de orde in evaluaties en het bespreken van opdrachten. Zo worden leren en werken geïntegreerd.

Aan de hand van de taken uit de functieomschrijving wordt er op de werkvloer aan de hand van de normale dagelijkse gang van zaken invulling gegeven aan het leerwerkproces.

Op het niveau van de kennis en vaardigheden van de student bij aanvang van het traject, draait hij volledig mee in de praktijk.

De werkplekbegeleider begeleidt in de werkzaamheden op de werkplek (werkproces) en brengt die in verbinding met de opdrachten die de student vanuit school mee krijgt (leerproces).

Studenten kunnen op de werkplek werken aan opdrachten in een daarvoor geschikte ruimte (kantoor, vergaderruimte, back-office).

Single case analysis

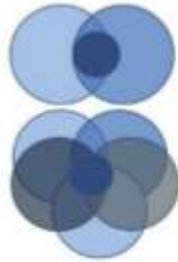
College: Dienstverlening

Leeromgeving: Facilitair Leidinggevende

Regio: Noordwijk, Leiden

Aantal partners werkveld: 3

Beschrijving van integrativiteit

Leerweg: BOL

Fase: Uitvoerend sinds cohort 2019

Duur: Deel van de opleiding, traject van 10 weken (3 dagen per week in het werkveld, 2 dagen per week op school). In Hotel van Oranje (technische dienst, housekeeping, banqueting, guest service), mboRijnland (catering, concierge, infodesk), Libertas Leiden (medewerker hotelservices: receptie, househouding, restaurant)

Aantal studenten: 12

3. Leeromgevingen gebaseerd op hybridisering

Onderbouwing integrativiteit:

Vanuit de tien aspecten van het ontwikkelmodel is deze leeromgeving overwegend gebaseerd op hybridisering. Kenmerkend voor deze leeromgeving is dat in de uitvoering werken en leren worden geïntegreerd.

De studenten worden in de beroepspraktijk zowel door docenten van school als de werkplekbegeleider begeleidt. Het leerproces wordt vormgegeven a.d.h.v. reële functiebeschrijvingen. In locatie komen werken en leren ook samen voor de student.

Het ontwerp wordt opgevat als incorporatie van werk naar school, omdat het ontwerp door school wordt vormgegeven met beperkte input vanuit de beroepspraktijk.

Leeromgeving: Schoonheidsspecialisten niveau 3 en 4 (allround)

College: Dienstverlening

Een hybride leeromgeving is gericht op de continue verbinding van werk- en leerprocessen.

Hybride onderwijs - ontwikkelinstrument

Onderbouwing betrokkenen

Ingrediënten	School ← Hybride onderwijs → Beroepspraktijk				
	School				Beroepspraktijk
Onderwijs-ontwerp					
Onderwijs-uitvoering					
Toetsen en examineren					
Flexibiliteit programma					
Samenstelling groep					
Rol student					
Rol docent					
Rol werkveld					
Begeleiding					
Omgeving en locatie					

- Het werkveld is nog niet meegenomen in het ontwerp, omdat het KD op dit moment niet representatief is voor wat het werkveld doet. Het werkveld anticipeert op trends, technieken (apparatuur), meer differentiatie in de salons, dan nu in het KD is opgenomen.
- Wens voor de toekomst: carousel van verschillende werkplekken buiten school. Onderwijs naar de bedrijven brengen.
- Niet opgenomen in het onderwijsprogramma, maar incidenteel wel inspelend op vragen vanuit de samenleving (sociale projecten)
- Alle toetsing en examinering vindt uitsluitend plaats op school
- De student werkt in de Salon met echte gasten, en soms worden er vaardigheden met elkaar (studenten) geoefend.
- Niveau 3 en 4, leerjaar 1 en 2.
- De docent heeft geen rol in de Salon, hooguit BPV bezoek (zeer incidenteel). De Salon fungeert nu als (alternatief) BPV-bedrijf. De begeleider in de Salon is BPV begeleider van BBL studenten in de BPV.
- Het werkveld heeft de rol van stagebegeleider (instructeur = BPV begeleider).
- De instructeur is de bpv-begeleider.
- De Salon (praktijkruimte) wordt voornamelijk gebruikt voor werkprocessen en incidenteel voor leerprocessen.

Single case analysis

College: Dienstverlening

Leeromgeving: Schoonheidsspecialisten Storm Buysing

Regio: Leiden

Aantal partners werkveld: 1 (intern leerbedrijf)

Leerweg: BOL

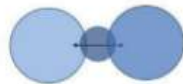
Fase: Uitvoerend (nu bpv-periode), in ontwerpfase tot salon als intern leerbedrijf

Duur: BPV-periode

Aantal studenten: wisselt

Beschrijving van integrativiteit

1. Leeromgevingen gebaseerd op afstemming

Onderbouwing integrativiteit:

Vanuit de tien aspecten van het ontwikkelmodel is deze leeromgeving overwegend gebaseerd op afstemming. Kenmerkend voor deze leeromgeving is dat het om een intern leerbedrijf gaat. Studenten die geen reguliere BPV-plek hebben, kunnen BPV-uren maken in de Salon.

In de Salon komen echt klanten, de omgeving is ingericht op werken. De docenten betrokken bij de Salon spelen een rol in de bpv-begeleiding, niet in het verdere leertraject van de student.

Het werkproces kan niet worden stopgezet ten behoeve van het leren. De wens is om er meer een hybride leeromgeving van maken: docenten en instructeurs werken samen aan een programma waarin het werken en leren meer met elkaar verweven wordt.

Leeromgeving: Restaurant Schoolbord/Meesters

College: Dienstverlening

Een hybride leeromgeving is gericht op de continue verbinding van werk- en leerprocessen.

Hybride onderwijs - ontwikkelinstrument

Onderbouwing betrokkenen

Ingrediënten	School ← Hybride onderwijs → Beroepspraktijk				
	School	Hybride onderwijs	Hybride onderwijs	Hybride onderwijs	Beroepspraktijk
Onderwijs-ontwerp					
Onderwijs-uitvoering					
Toetsen en examineren					
Flexibiliteit programma					
Samenstelling groep					
Rol student					
Rol docent					
Rol werkveld					
Begeleiding					
Omgeving en locatie					

- Het onderwijs is leidend in het ontwerp. Het werkveld levert input voor de dagelijkse gang van zaken (bedrijfsvoering van het restaurant en het onderwijs in de praktijk).
- Het werkveld (leidinggevende instructeurs, gastdocenten, vertegenwoordigers vanuit het werkveld) geeft o.a. gastlessen en levert input/adviezen voor de dagelijkse gang van zaken (bedrijfsvoering van het restaurant en het onderwijs in de praktijk) in het Schoolbord.
- Er wordt getoetst en geëxamineerd op de gehele beroepstaak en de bijbehorende beroepshoudingsaspect en.
- Het onderwijs en het KD is leidend. Af en toe wordt er ruimte gemaakt voor initiatieven vanuit het werkveld (input vanuit bvz bezoeken, leermeesters die feedback geven op de leerwerk omgeving).
- Groepen van verschillende opleidingen, niveaus en leerjaren werken samen.
- Het werkproces kan worden stilgezet om ruimte te geven aan het leerproces (just in time).
- Er is een balans tussen begeleiding op het leer- en arbeidsproces met vele rollen: begeleider, instructeur, inhoudsdeskundige, kennismakelaar.
- De werkplekbegeleider (leidinggevende instructeur) begeleidt zowel het arbeids- als het leerproces. Er is een balans tussen begeleiding op het leer- en arbeidsproces met vele rollen: begeleider, instructeur, inhoudsdeskundige.
- De begeleiding van de slb'er wordt gescheiden georganiseerd van die van de docent en de werkplekbegeleider van Het Schoolbord.
- Ruimtes (keuken, restaurant) zijn geschikt voor leren én werken. Incidenteel, maar wel structureel worden lessen buiten school aangeboden (workshop Sligro, bedrijfsbezoeken, bierbrouwen etc.).

Single case analysis

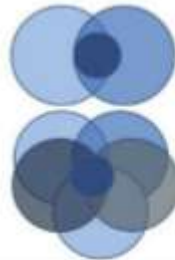
College: Dienstverlening

Leeromgeving: Restaurants Schoolbord en Meesters voor Gastheer/-vrouw en Kok (niv 2 en 3, leerjaar 1-3), Manager/ondernemer horeca, Meewerkend horeca ondernemer (leerjaar 1)

Regio: Leiden en Gouda

Aantal partners werkveld: 2 (intern leerbedrijf op locaties Leiden en Gouda)

Beschrijving van integrativiteit

3. Leeromgevingen gebaseerd op hybridisering

Onderbouwing integrativiteit:

Vanuit de tien aspecten van het ontwikkelmodel is deze leeromgeving overwegend gebaseerd op hybridisering. Kenmerkend voor deze leeromgeving is dat het om een intern leerbedrijf gaat.

In de restaurants is het leren en werken van de student volledig met elkaar verweven. Het werkproces kan stilgelegd worden om ruimte te geven aan het leerproces. De groepen studenten die werken en leren in de restaurants Schoolbord/Meesters zijn heterogeen en multidisciplinair samengesteld, waardoor studenten uit verschillende jaren en opleidingen met elkaar samenwerken en samen leren.

Hybride onderwijs – verkenning van 22 leeromgevingen

// Een hybride leeromgeving is gericht op de continue verbinding van werk- en leerprocessen.

Ingrediënten	School ←————— Hybride onderwijs —————→ Beroepspraktijk					Afstemming	Incorporatie	Hybride
	School				Beroepspraktijk			
Onderwijs-ontwerp	2	8	7	5		2	13	7
Onderwijs-uitvoering	1	6	10	5		1	11	10
Toetsen en examineren	5		10	7		5	7	10
Flexibiliteit programma	3	8	7	4		3	12	7
Samenstelling groep	10	2	8	2		10	4	8
Rol student	2	2	16	2		2	4	16
Rol docent	2	6	13	1		3	7	13
Rol werkveld	3	5	11	3		3	8	11
Begeleiding	4	3	13	2		4	5	13
Omgeving en locatie	3	6	11	2		3	8	11

Voorlopige conclusies

over de verkenning

De leeromgevingen in dit onderzoek kunnen overwegend getypeerd worden als meer of volledig integratief. De contexten van school en de beroepspraktijk worden deels in elkaar opgenomen (incorporatie) of zijn met elkaar verweven (hybridisering) op de onderzochte 10 aspecten vanuit het ontwikkelmodel.

De rol van de student wordt overwegend getypeerd als 'hybride'. De student ervaart één leeromgeving waarin niet gependeld hoeft te worden tussen de contexten van school en de beroepspraktijk.

De rollen van docent en de beroepspraktijk worden overwegend getypeerd als meer of volledig integratief. Hier zien we dat zij meer pendelen tussen de verschillende contexten. Deze rollen kunnen deels geïnterpreteerd worden als incorporatie (de docent gaat naar het werkveld of het werkveld komt naar school);

Toetsing en examinering: toetsing is bij het merendeel van de 22 leeromgevingen meer of volledig integratief en vindt plaats binnen de context. Dit betreffen veelal formatieve beoordelingen op praktijkvaardigheden. Generieke vakken en summatieve onderdelen worden minder integratief beoordeeld.

Samenstelling groep: bij het merendeel van de leeromgevingen bestaat de groep studenten uit studenten van één niveau en één crebotraject.

De aspecten onderwijsontwerp, onderwijsuitvoering en flexibiliteit van het programma worden voornamelijk getypeerd als integratief op het niveau van incorporatie. Ofwel een deel van school wordt toegevoegd aan de beroepspraktijk, of andersom: een deel van de beroepspraktijk wordt toegevoegd aan school.

Hybride onderwijs - ontwikkelinstrument

Een hybride leeromgeving is gericht op de continue verbinding van werk- en leerprocessen.

Ingrediënten	School	Hybride onderwijs	Hybride onderwijs	Beroepspraktijk	Beroepspraktijk
Onderwijs-ontwerp 	In het ontwerp is het leerproces leidend. Leereenheden en onderwijsproducten zijn gericht op het uitvoeren en expliciteren van het leerproces.	Het ontwerp is geschreven door het onderwijs met input van het werkveld, ten dele 'just-in-time'. Leereenheden en onderwijsproducten faciliteren het leerproces en verbinden deze met het arbeidsproces.	Het ontwerp is gericht geschreven in samenwerking met het werkveld. De gehele reële beroepstaak is het uitgangspunt en leidend. Ondersteunend aan het arbeidsproces wordt het leerproces ontworpen.	Het ontwerp is gericht op het uitvoeren van het arbeidsproces. Leereenheden en onderwijsproducten faciliteren het werkproces en verbinden deze met het leerproces.	Het arbeidsproces is leidend. Er worden opdrachten ontworpen die de student kan uitvoeren in de bpv.
Onderwijs-uitvoering 	Theoria, vaardigheidslessen en ala's worden op school gegeven. Afstemming met de beroepspraktijk in de vorm van stagebezoeken en terugkomdagen.	De beroepspraktijk wordt geïntegreerd in de school. Bijvoorbeeld gastlessen en simulatie vanuit de praktijk op school.	Leren en werken zijn volledig geïntegreerd.	School wordt geïntegreerd in de beroepspraktijk, bijvoorbeeld ala in de bpv.	Stage in de beroepspraktijk. Afstemming met school in de vorm van stagebezoeken.
Toetsen en examineren 	Afzonderlijke beoordelingen van kennis, vaardigheden en de toepassing hiervan in ala's.	Studenten worden deels afzonderlijk en deels holistisch beoordeeld. De nadruk ligt op de beheersing van kennis en vaardigheden.	Holistische beoordelingen op basis van kennis, vaardigheden en beroepshoudingsaspecten.	Studenten worden deels afzonderlijk en deels holistisch beoordeeld. De nadruk ligt op de toepassing in praktijksituaties.	Beoordeling op functioneren als beginnend beroepsbeoefenaar.
Flexibiliteit programma 	Vooraf vastgesteld rooster en programma in periodes.	In het onderwijsprogramma wordt incidenteel ruimte gemaakt voor vragen vanuit het werkveld.	Het onderwijs en het werkveld bepalen gezamenlijk het programma.	Op de werkvloer wordt incidenteel ruimte gecreëerd voor vragen vanuit het onderwijs.	Stagedagen volgens vastgesteld programma en opdrachten.
Samenstelling groep 	Studenten van één specifieke opleiding en één niveau.	De groep bestaat uit studenten van eventueel meerdere niveaus en disciplines.	Student werkt en leert met mensen van verschillende disciplines en niveaus.	De groep bestaat uit studenten van eventueel meerdere niveaus en disciplines.	Studenten van één specifieke opleiding en één niveau.
Rol student 	De student is primair consument en gericht op verwerving van kennis en vaardigheden.	De student is een lerende werknemer. Primair gericht op de verwerving van kennis en vaardigheden. Incidenteel draait de student mee in het arbeidsproces.	De student is volwaardig deelnemer in de praktijk. Een lerende werknemer gericht op het verkrijgen en toepassen van kennis en vaardigheden in de reële beroepspraktijk.	De student is een werkende lerende. Hij draait vooral mee in het arbeidsproces, incidenteel is er aandacht voor het leerproces.	De student is in de bpv gericht op verwerving van beroeps kennis en praktijkvaardigheden.
Rol docent 	De docent vervult alleen een rol in het leerproces (kennis, vaardigheden en houdingsaspecten).	De focus ligt op het leerproces met een link naar het arbeidsproces. Naast rollen voor het leerproces (assessment, kennisoverdracht, etc.) is er ook expliciet ruimte voor rollen van uit de beroepspraktijk (gastlessen, simulaties).	De docent begeleidt, in professionele groei en bij het ontwikkelen van een beroepsidentiteit. Gedeelde focus op het leer- en arbeidsproces. De rollen zijn zowel een afspiegeling van de beroepspraktijk als specifiek gericht op het leerproces (assessment, inhouddeskundige). De docent is ook kennismeester: vertaalt vragen vanuit het werkveld naar het curriculum.	De focus ligt op het arbeidsproces met een link naar het leerproces (reflectie)	Geen rol.
Rol werkveld 	Geen rol.	Het leerproces staat centraal. Het werkveld brengt praktijk kennis in middels gastcolleges en simulaties.	De werkbegeleider is medepleider van de student. Er is een gedeelde focus op het leerproces en het arbeidsproces. De rollen in het traject zijn zowel een afspiegeling van de beroepspraktijk als specifiek gericht op rollen voor het leerproces (assessment, inhouddeskundige).	Het arbeidsproces staat centraal met een link naar de benodigde praktijkkennis. Er wordt een bijdrage geleverd in rollen uit het leerproces (begeleiding, coach, expert).	Stagebegeleider of collega van de stagiar.
Begeleiding 	De begeleiding (sb) wordt gescheiden georganiseerd. Expertise van docenten en praktijkbegeleiders zijn gescheiden.	Focus op begeleiding van theorie, ongevuld met praktijk. Docenten en praktijkbegeleiders zijn beide gericht op de uitvoerende beroepscontext. Hun rollen kunnen soms van elkaar overgenomen worden. Begeleiding is de taak van één van de twee begeleiders.	Begeleiding op praktijk, theorie en taakbaan zijn met elkaar verweven. Zowel aandacht in begeleiding voor persoonsoorming van student als ontwikkeling als beginnend beroepsbeoefenaar. Begeleiding zit zowel in de rol van de docent als de praktijkbegeleider. Er wordt integraal gewerkt vanuit de beroepscontext.	Binnen het arbeidsproces is de begeleiding gericht op de beroepspraktijk, ook is er aandacht voor theoretische vorming waarbij er een beroep gedaan kan worden op een docent.	De praktijkbegeleider begeleidt de student in de beroepspraktijk. Er is een paar keer per jaar overleg met de docent van school.
Omgeving en locatie 	Op school zijn er instructielokalen en praktijklokalen. Incidenteel worden leren en werken dichtbij elkaar georganiseerd. Onderwijs wordt alleen gegeven binnen de school.	Ruimtes, faciliteiten en systemen zijn ingericht om te werken, maar ook geschikt voor werken. Onderwijs wordt voornamelijk gegeven binnen de school, incidenteel worden lessen verplaatst naar de beroepspraktijk.	Ruimtes, faciliteiten en systemen zijn geschikt om te werken (beroepspraktijk) en te leren (instructie). Gedeelde locatie waar leren en werken samenvalt. Lessen kunnen gegeven worden binnen het bedrijf, dichtbij het arbeidsproces.	Ruimtes, faciliteiten en systemen zijn ingericht voor werken, maar ook geschikt voor leren. Locatie: in de beroepspraktijk met elementen van de onderwijspraktijk.	Binnen het werkveld zijn ruimtes ingericht om te werken (de beroepspraktijk). Incidenteel worden ruimtes gebruikt voor het leren.